

Spis treści

NR 9 (386) WRZESIEŃ 2003

System przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym – nowe regulacje prawne (2)	
Jerzy S. Michalik	2
Znowelizowana Umowa europejska dotycząca międzynarodowego przewozu drogowego towarów niebezpiecznych – ADR 2001	
Bolesław Hanczyk	6
Wzory nalepek i znaków ostrzegawczych	8
Obuwie chroniące przed substancjami chemicznymi i mikroorganizmami – prace nad projektem normy europejskiej	
Agnieszka Andrzejewska, Katarzyna Szczecińska	10
4,4'-Metylenodianiilina	
Małgorzata Gołofit-Szymczak	12
Oświetlenie a wypadki przy pracy	
Agnieszka Wolska	13
Urządzenia blokujące sprzężone z osłonami. Wyniki analizy wypadku (2)	
Antoni Saulewicz	16
Zastosowanie ergonomii w przedsiębiorstwie – przesłanki systemowe	
Jerzy Słowikowski	18
Pomiary hałasu w pomieszczeniach biurowych	
Anna Kaczmarska, Witold Mikulski	21
II Europejska Konferencja poświęcona odzieży ochronnej	
Anna Marszałek, Grażyna Bartkowiak	26
OBRADOWAŁA RADA OCHRONY PRACY PRZY SEJMIE RP	
Działalność Państwowej Inspekcji Pracy w 2002 roku	27
XLIII posiedzenie Międzyresortowej Komisji ds. Najwyższych Dopuszczalnych Steżeń i Natężeń Czynników Szkodliwych dla Zdrowia w Środowisku Pracy	
Jolanta Skowron	30
Niektóre uprawnienia i obowiązki pracodawców oraz pracowników	
Ewa Zduńska	32

Miesięcznik BEZPIECZEŃSTWO PRACY Nauka i Praktyka ukazuje się od 1971 roku

Wydawca:
Centralny Instytut Ochrony Pracy
– Państwowy Instytut Badawczy
Adres wydawcy i redakcji:
00-701 Warszawa
ul. Czerniakowska 16
tel.: 623-36-75; fax: 623-36-93
http://www.ciop.pl/bp
e-mail: bezpi@ciop.pl

REDAGUJE ZESPÓŁ I KOMITET:
doc. dr inż. DANUTA AUGUSTYŃSKA
mgr inż. JÓZEF GIERASIMIUK
dr hab. MARIA KONARSKA
doc. dr HALINA PUCHALSKA
mgr BARBARA SZCZEPANKOWSKA
(red. nac.)
dr inż. WIKTOR M. ZAWIESKA
(przew. Komit.)
URSZULA MANICKA, ELŻBIETA MAUER
(red. tech.)
Okładka I: Igor Banaszewski, Monika
Wojtaszek – ogólnopolski konkurs na
plakat bezpieczeństwa pracy. CIOP, 1999.

Wydawnictwo jest indeksowane w: CISDOC, HSELINE, NIOSHTIC, OSH-ROM, INDEX COPERNICUS

Publikacje są punktowane w ramach parametrycznej oceny jednostek w Zespole Nauk Medycznych P-05 Komitetu Badań Naukowych

Rękopisów nie zamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega się również prawo skracania materiałów przewidzianych do publikacji oraz dokonywania poprawek redakcyjnych. Artykuły są recenzowane.

Redakcja przyjmuje płatne ogłoszenia, reklamy i wkładki, za których treść nie odpowiada.

Skład, przygotowanie, druk i oprawa EFEKT 03-802 Warszawa, ul. Lubelska 30/32

Ark. wyd. 8, ark. druk. 2,5, format A4. Nakład 2600.

Cena 1 egz. 10 zł

WARUNKI PRENUMERATY

RUCH S.A.: wpłaty na okresy kwartalne do 5. każdego miesiąca poprzedzającego rozpoczęcia prenumeraty przyjmują jednostki kolportażowe RUCH S.A. właściwe dla miejsca zamieszkania lub siedziby prenumeratora. Informacji o warunkach prenumeraty ze zleceniem dostawy za granicę udziela RUCH S.A. Oddział Krajowej Dystrybucji Prasy, 01-248 Warszawa, ul. Jana Kazimierza 31/33, tel. 532-87-31, 532-88-16, 532-88-20, 532-88-20, infolinia 0-800-1200-29.

Urzędy pocztowe: wpłaty na okresy kwartalne, półroczne i roczne przyjmują: do 30 listopada na prenumeratę od 1 stycznia następnego roku i odpowiednio: do końca lutego – prenumeratę od 1 kwietnia, do 31 maja – prenumeratę od 1 lipca, do 31 sierpnia – prenumeratę od 1 października. Wpłaty od mieszkańców wsi i małych miast, a od osób niepełnosprawnych także w dużych miastach przyjmują również listonosze. Zamówienia można składać także pod adresem www.poczta.lublin.pl/gazety lub faksem (0-prefix-81) 53-28-615. Przedpłatę na abonowane tytuły, w wysokości wynikającej ze złożonego zamówienia, prenumeratory powinni przekazać przelewem w ciągu dwóch dni roboczych na konto: ppup Poczta Polska, DOP Lublin, Urząd Przewozu Poczty w Lublinie, ul. Pocztowa 1, 20-900 Lublin, Bank Poczty S.A. w Bydgoszczy CRS 1320019-990792-17004-10304-0-0

Prenumeratę można też zamawiać w takich firmach kolportażowych, jak: KOLPORTER 01-207 Warszawa, ul. Karolkowa 28, tel. 631-48-89, lub 02-699 Warszawa, ul. Kłobudzka 23a, tel. 847-00-72 oraz GARMOND PRESS S.A. 01-106 Warszawa, ul. Nakielska 3, tel. 836-69-21.

Egzemplarze archiwalne można nabywać lub zamawiać w redakcji.

STRESZCZENIA

- MICHALIK J.S.: System przeciwdziałania poważnym awariom przemysłowym – nowe regulacje prawne (2)** 2
W artykule przedstawiono i omówiono rozporządzenia ministra gospodarki, pracy i polityki społecznej dotyczące wymagań, jakie powinien spełniać raport o bezpieczeństwie oraz wymagań, jakim powinny odpowiadać wewnętrzne oraz zewnętrzne plany operacyjno-ratownicze. Omówione rozporządzenia ustalają nowe wymagania, które zastępują obowiązujące do dnia 30 czerwca 2003 r.
- ANDRZEJEWSKA A., SZCZECIŃSKA K.: Obuwie chroniące przed substancjami chemicznymi i mikroorganizmami – prace nad projektem normy europejskiej** 10
Artykuł prezentuje podstawowe informacje na temat obuwia ochronnego stosowanego do prac z substancjami chemicznymi. W artykule przedstawiono również informacje na temat projektu badawczego realizowanego przez sześć europejskich instytucji badawczych, w tym Centralny Instytut Ochrony Pracy w ramach 5 Programu Ramowego UE polegającego na opracowaniu normy dla obuwia chroniącego przed substancjami chemicznymi i mikroorganizmami. W wyniku realizacji prac badawczych opracowany został projekt normy europejskiej, który zostanie złożony w Komitecie Technicznym CEN/TC 161 do ustanowienia.
- WOLSKA A.: Oświetlenie a wypadki przy pracy** 13
Według danych statystycznych niedostateczne oświetlenie jest w Polsce jednym z częstszych zagrożeń występujących na stanowiskach pracy i z każdym rokiem wzrasta o około 10%. Jednak w praktyce oświetlenie jest pomijane jako czynnik ryzyka oraz wypadków przy pracy. Analiza opisów wypadków przy pracy, których pośrednią przyczyną było niewłaściwe oświetlenie umożliwiła stworzenie czterech różnych modeli drzew zdarzeń i błędów. Wyniki badań wskazują, że oświetlenie powinno być uwzględniane jako ważny czynnik przy analizie wypadków przy pracy.
- SAULEWICZ A.: Urządzenia blokujące sprzężone z osłonami. Wyniki analizy wypadku (2)** 16
W pierwszej części artykułu omówiono rodzaje urządzeń blokujących oraz wymagania dotyczące doboru urządzeń blokujących sprzężonych z osłonami, niezależnie od rodzaju energii zasilającej te urządzenia. W drugiej części artykułu przedstawiono wyniki analizy wypadku przy pracy, którego jedną z głównych przyczyn był niewłaściwy dobór urządzeń blokujących sprzężonych z osłonami.
- SŁOWIKOWSKI J.: Zastosowanie ergonomii w przedsiębiorstwie – przesłanki systemowe** 18
W artykule omówiono relacje pojawiające się w strukturze zarządzania przedsiębiorstwem w przypadku stosowania w nim ergonomii. Wykorzystując podejście systemowe zidentyfikowano pięć takich relacji, które obejmują: ergonomiczne usprawnianie stanowisk pracy znajdujących się w eksploatacji, oddziaływanie na proergonomiczną politykę inwestycyjną, kształtowanie jakości ergonomicznej nowopowstałych stanowisk pracy i opracowywanie technologicznego, kształtowanie jakości ergonomicznej wyrobów oraz badanie i weryfikacja cech ergonomicznych wyrobów własnych i konkurencyjnych.
- KACZMARSKA A., MIKULSKI W. Pomiary hałasu w pomieszczeniach biurowych** 21
Uciążliwość hałasu w środowisku pracy można zdefiniować jako uczucie niezadowolenia wywołane hałasem. Hałas może być przyczyną braku koncentracji, zmniejszać czujność pracownika oraz zmniejszać wydajność pracy. Praca umysłowa wymagająca koncentracji, zbieranie informacji, czy procesy analityczne wydają się być szczególnie wrażliwe na hałas.
W artykule przedstawiono wyniki badań hałasu (w tym infradźwiękowego) na stanowiskach pracy biurowej, przeprowadzonych w instytucjach badawczych, bibliotekach, bankach i biurach w różnych okresach roku i dnia pracy. Uwzględniono dużą liczbę źródeł zewnętrznych, jak: system wentylacyjny, działalność w budynku biurowym, hałas uliczny.

ABSTRACTS

- MICHALIK J.S.: A system of major industrial accident control – new law regulations (2)** 2
The provisions of the ordinances of the Minister of Economy, Labour and Social Policy have been presented and discussed. These ordinances introduce new requirements, which replace those valid until 30th June 2003. They concern the requirements of the Polish system of major industrial accident control for safety reports and the requirements for internal and external emergency plans.
- ANDRZEJEWSKA A., SZCZECIŃSKA K.: Footwear protecting against chemicals and micro-organisms – work on a draft European standard** 10
This article presents basic information on protective footwear used by workers exposed to chemicals. It also presents general information concerning a project realized within the 5th Framework Programme of the EU, the aim of which is to work out a standard for footwear protecting against chemicals and micro-organisms. This research has resulted in a draft European standard, which will be submitted to the CEN/TC 161 Technical Committee for acceptance.
- WOLSKA A.: Lighting and occupational accidents** 13
Inadequate lighting is one of the most frequent hazards at workstands and the number of new disclosed hazards related to this factor steadily increases (by about 10%) in Poland every year. However, practice shows that lighting is ignored as an occupational risk and accident factor. An analysis of the descriptions of accidents indirectly caused by inadequate lighting has made it possible to derive four different event and fault trees. The results show that lighting should be considered as an important indirect factor in occupational accidents.
- SAULEWICZ A.: Interlocking devices associated with guards. Results of investigation of an accident (2)** 16
The first part of the paper presents typical forms and requirements for selection – independent of the nature of the energy source – of interlocking devices associated with guards. The second part of the paper presents the results of investigation of an accident caused, most of all, by neglecting the principles of selection of interlocking devices associated with guards.
- SŁOWIKOWSKI J.: Ergonomics management in the enterprise – a systemic approach** 18
This paper presents systemic relations between ergonomics activity and an enterprise management system. A systemic approach was used to identify five relations: ergonomics improvement of workstations, pro-ergonomic investment policy, ergonomics design of new workstations and work equipment, ergonomics design of products and ergonomic testing and verification of one's own and competitive products.
- KACZMARSKA A., MIKULSKI W.: Noise measurement in offices** 21
Noise annoyance in the working environment can be defined as a feeling of displeasure evoked by noise. Noise can distract and it can also affect psychophysiological reactions. Noise can change an individual's alertness and it can decrease work efficiency. Performance of monotonous tasks is not always decreased by noise. Mental activities involving concentration, information gathering and analytical processes appear to be particularly sensitive to noise. The specific effects very much depend on the type of noise, its duration and the occupation.
This paper presents results of investigations of noise (including low-frequency noise) at office workplaces. Those workplaces can be found in research institutes, banks, libraries, and in public administration offices. The investigation was carried out at different times of the year and of the working day and included a great number of external noise sources, which interfere with office work such as ventilation systems, activities in the office building, road traffic noise.